

Citadel Diest

een energiestrategie voor de groene long van de stad

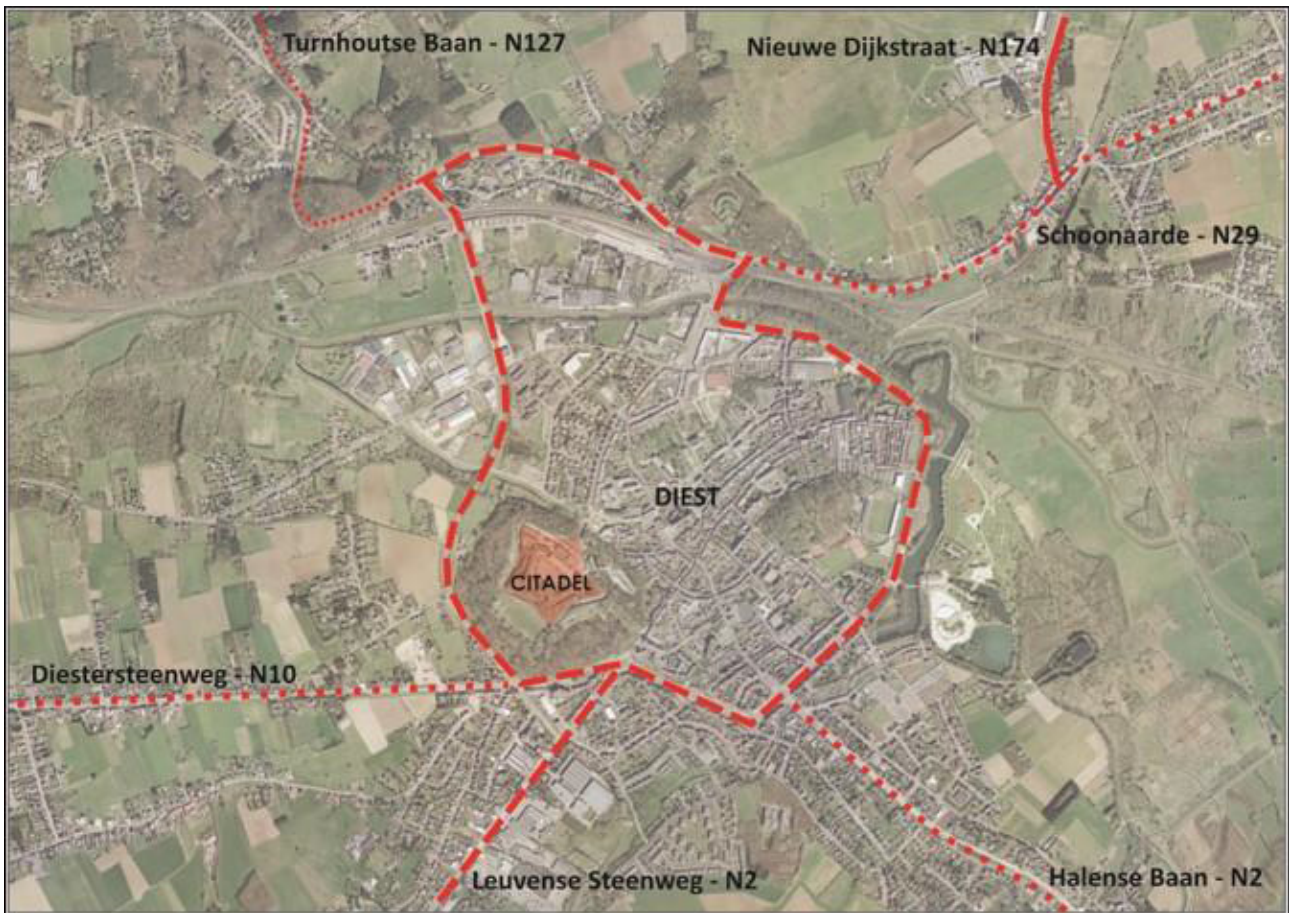
samenvatting van het project

De citadel vormt een inherent onderdeel van de stadskern van Diest. Ze is gelegen binnen de ring op slechts 400 meter van de Grote Markt. Met een hoogte van 30 meter vormt ze tegelijk een herkenningspunt voor de omgeving en een locatie met panoramische mogelijkheden. De directe nabijheid van de citadel vormt de ultieme gelegenheid om het kerncentrumgebied uit te breiden.

Met een oppervlakte van 27,6 ha beslaat de site maar liefst 15% van de oppervlakte van de stadskern binnen de ring. Het beboste glacis met beuken, eiken, olmen en essen vormt een enorme groene long die meer dan de helft van de oppervlakte van de citadelsite inneemt. De bebouwde oppervlakte wordt nu al intensief gebruikt voor particuliere en publieke activiteiten en voor de werking van socio-culturele verenigingen. De totale site kan uitgroeien tot een multifunctioneel stadsdeel, waarbij het introverte karakter van de voormalige militaire site verandert in een site die aansluiting vindt bij haar onmiddellijke, stedelijke omgeving.

In 2015 werd een masterplan opgemaakt dat voorkeursscenario's aangeeft voor de verdere ontwikkeling van de site (www.diest.be/citadel), maar zonder een concrete invulling vast te leggen. Tot 2017 zou de citadel ontwikkeld worden als een 'zorgsite', met als voornaamste katalysator een nieuwbouw van het algemeen ziekenhuis. Door een wijziging in de financiering en de zorgstrategische lijnen van de Vlaamse overheid werd beslist om het ziekenhuis elders in de stad vorm te geven en nieuwe opportuniteiten te zoeken voor de citadel.

De visie van de stad op deze ontwikkeling blijft echter ongewijzigd: de historische identiteit van de citadel moet behouden en versterkt worden, de citadel moet een maximaal verweven onderdeel worden van het stedelijk weefsel, de site moet diverse stedelijke functies huisvesten, grootschalige functies worden geclusterd op de site, duurzaamheid en zelfredzaamheid zijn belangrijke insteken.

omschrijving van de onderzoeksopdracht

De centrale onderzoeksvraag van deze conceptstudie is 'hoe een overkoepelende energiestrategie voor de volledige citadelsite' vormgeven, in lijn met de duurzaamheidsambities van het masterplan voor de site en met het stedelijk ecosysteem. De citadel kan immers een cruciale rol spelen in een duurzame energie- en klimaatstrategie voor Diest. Daarbij kunnen innovatieve technologische, beheers- en economische energieconcepten geïmplementeerd worden zoals energieopslag en energiecoöperatie. De strategie voor de site kan echter niet los staan van de invulling ervan en dient te kaderen in een breder stedelijk verhaal. Het onderzoek moet vertrekken vanuit dit ruimere kader, om scherp te stellen welke de strategische functie van de site in een energie- (en klimaat)plan voor de hele stad zou kunnen zijn, eerder dan een energieconcept voor de site op zich te ontwikkelen. Een dergelijke strategische visie lijkt ook noodzakelijk alvorens een definitieve invulling voor de site vast te leggen. De stad Diest wil met de ontwikkeling van de citadel, als onderdeel van de stad, haar stedelijke entiteit verder versterken.

expertise

Gezien de brede context van de onderzoeksvraag is hier een team aangewezen met een brede waaier aan expertises: stedenbouw, erfgoed, stedelijke (innovatieve) energievoorzieningen, stedelijke ecosystemen, stadsontwikkeling, vastgoedwetmatigheden, stedelijke strategie, participatie, ...

Het is daarbij aangewezen om grondig na te denken over de wensen en ambities van de projectontwikkelaars in en rond de Citadelsite (bv inzake wonen). Een voorzichtige en stapsgewijze aanpak lijkt aangewezen. Het is wenselijk om uit te gaan van interessante bestaande gebruikers, en te kijken naar de meerwaarde van de ontwikkelde activiteiten op de site (binnen de energiestrategie, jobs, afgestemd op erfgoed, etc.) eerder dan naar de vastgoedwaarde/grondwaarde.